

• فعالیت اول

معنای هر کلمه را یافته و مقابله آن بنویسید.

خدا (خداوند، خدای یکتا)، نشانه‌ها، بخشندۀ، آسمان‌ها، ماه، به، او، روشنایی،
خورشید، روز، جز، شب، زمین، کسی که، گروه، کتاب، آفرید، درستی، نام، مهریان.

۱- بـ :	بـ	۲- إِسْمٌ :	اسم	۳- اللَّهُ :	الله	۴- الْرَّحْمَنُ :	بخشندۀ	۵- رَحِيمٌ :	مهریان
۶- آیات :	آیات	۷- كِتاب :	كتاب	۸- هُوَ :	او	۹- الَّذِي :	کسی که	۱۰- شَمْسٌ :	خورشید
۱۱- قَمَرٌ :	ماه	۱۲- خَلْقٌ :	خلق کرد	۱۳- إِلَّا :	مگر	۱۴- نُورٌ :	نور	۱۵- لَيْلٌ :	شب
۱۶- أَرْضٌ :	زمین	۱۷- سَمَاوَاتٍ وَالْأَنْعَمَانَهَا	سماء و ائمه نعمانها	۱۸- حَقٌّ :	حق	۱۹- قَوْمٌ :	گروه	۲۰- دَرْسَتِي :	درستی

• فعالیت دوم

تصحیح و تمرین: از هر گروه، یکی از اعضای سطر از کلمات آشنا را همراه با معنای آن بخواند تا اگر گروهی در تشخیص معنا اشتباه کرده است، آن را تصحیح کند.

• فعالیت سوم

با استفاده از کلمات معنا شده و به کمک هم گروه خود، ترکیب‌های زیر را معنا کنید و سپس هر ترکیب و معنای آن را یک گروه، برای کلاس بخواند تا در صورت نیاز تصحیح شود.

۱- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۲- الْرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۳- عَلَيْهِ السَّلَامُ
به نام خدا	بخشندۀ مهریان	نشانه‌های کتاب
۴- هُوَ الَّذِي	۵- الَّيْلُ وَالنَّهَارُ	در آسمان‌ها و زمین
او کس است که	شب و روز	۱۴-

انس با قرآن در خانه

الف. خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۱۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب. ترجمه این عبارات و آیات سوره یونس را کامل کنید.

۱- **الرَّٰتِلَكَ ءَايَٰتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ**

الف لام نشانه های کتاب حکمت آمیز است.

۲- **هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالقَمَرَ نُورًا...**

او... کست که قرار داد خورش را فروزان و ماه را تابان ...

۳- ... مَاخَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ...

خلق نکرد خدا اینها را جز... به حق...

۴- إِنَّ فِي اختِلافِ الْأَيَّلِ وَالنَّهَارِ

قطع‌آمد و شد شب و روز...

۵- وَمَاخَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

و آنچه افرید.. خدالر اسمان زمین..

۶- لَأَيْلَتِ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ

قطع... است برای ... که تقوا دارند.

نشانه هایی گروهی

ج- از صفحه ۲۱۲ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

2) واتقولله= از خدا بترسید

یا ایها الذين آی منکسانی که ایمان اوردید

د- درباره این دو بیام زیبا از صفحه ۲۱۲ قرآن کریم یمندیشید و نظر خود را برای دوستانتان بیان کنید.

۰۰- پیام قرآنی

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

قطع‌آمد خداوند دانسته آنچه (مردم) انجام می‌دهند. پس بنگر که چگونه است عاقبت ظالمان!

آموزش مفاهیم

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

وَعْدَهُ ، بِيَشْتَرٍ ، قَطْعًا ، لِّكِنْ ، رَحْمَةٌ ، هَدَايَةٌ ، أَىٰ ، مَرْدُمٌ

معنا	کلمه	ردیف
آنها، شان	هُنْ	۸
ای	يَا إِيَّاهَا	۹
...	نَاسٌ	۱۰
مردم از، از سوی	مَنْ	۱۱
شما، تان	كُمْ	۱۲
هدایت	هُدَىٰ، هُدْيٰ	۱۳
رحمت، لطف	رَحْمَةٌ	۱۴

معنا	کلمه	ردیف
قطعًا	إِنْ	۱
برای	لِـ	۲
آنچه	مَا	۳
در	فِي	۴
وَعْدَهُ	وَعْدٌ	۵
لِّكِنْ ، ولی	لِّكِنْ	۶
بِيَشْتَرٍ	أَكْثَرٌ	۷

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و معنا کنید.

فعالیت دوم

لِلَّهِ: برای خدا

الله

لِلْمُؤْمِنِينَ: برای مومینین

المُؤْمِنِينَ

لِلنَّاسِ: برای مردم

النَّاسِ

نکته: هرگاه حرف «لِـ» به اسمی که دارای «الـ» است اضافه شود، الف اول آن اسم حذف می‌شود.

این ترکیب‌ها را معنا کنید.

فعالیت سوم

۱- مَافِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

آنچه در آسمانها زمین است.

وَعْدَ اللَّهِ

وعده داد. خداوند

۲- يَا أَيُّهَا النَّاسُ

ای مردم

۳- هُدَىٰ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

هدایت رحمتی برای مومینین

بیشتر از آنها...

۴- أَكْثَرُهُمْ

موعظه و بدی از پروردگاران

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۱۴ تا ۲۱۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه ۴۴ و آیه ۵۵ سوره یونس را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا

قطعاً خدا... ... ظلم نمی‌کند به مردم هیچ مقدار!

۲- وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ۴۴

و... لیکن مردم (به) خودشان ظلم می‌کنند.

۳- أَلَا إِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

آگاه قطعاً بزرای خداوس سلچه در آسمان و زمین است.

۴- أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ

آگاه باشید... قطعاً وعده خدا ح... است!

۵- وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۵۰

ولیکن بیشتر انها نمی‌دانند.

ج- از صفحه ۲۱۸ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

الا قلیلاً منہم: جز تعداد کمی از انها

۲

د- درباره این دو پیام زیبا از صفحه ۲۱۶ قرآن کریم بیندیشید و نظر خود را برای دوستانتان بیان کنید.

چه خوب است آنها را حفظ کنید.

۰۰- پیام قرآنی

هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

او شنوای دانست.

إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

واعقاً همه عزت و سر براندی برای خداست.

درس دوم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

همه ، توانا ، پروردگار ، بگو ، چیز

معنا	کلمه	ردیف
او، آن، آنها	هـ	۷
بر	عَلٰى	۸
آن، آنها	هـا	۹
هر، ...	كُلـ	۱۰
چیز	شَيء	۱۱
توانایی	قَدِير	۱۲

معنا	کلمه	ردیف
بگو	قُلـ	۱
به سوی، به	إِلَى	۲
آمد برای، آمد	جاء	۳
پروردگار	رَبـ	۴
پس، و	فـ	۵
قطعًا	قَدـ	۶

• فعالیت دوم

این ترکیب‌هارا معنا کنید.

۱- **قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ:** بگو ای مردم

۲- **إِلَى اللَّهِ:** به سوی خداوند

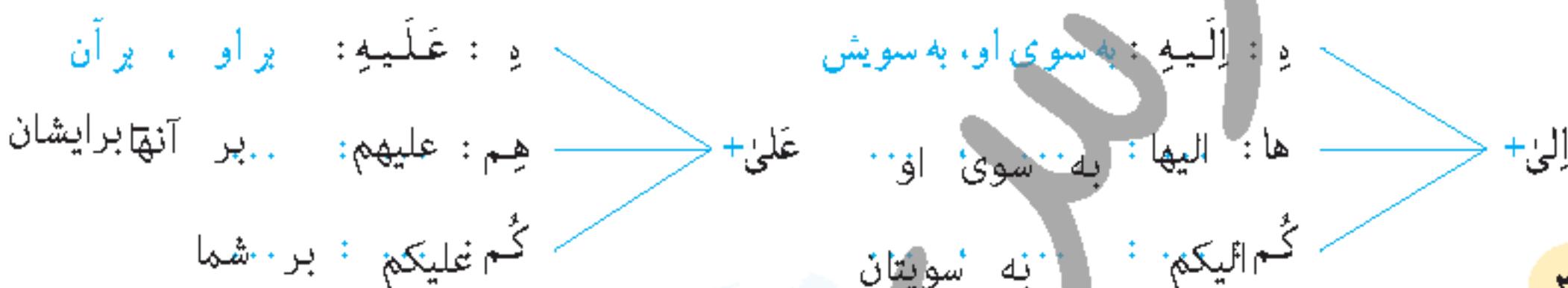
از پروردگارتان

من ربّکم

۳- **عَلٰى كُلـ شَيءـ:** بر همه چیز

• فعالیت سوم

این ترکیب‌هارا مانند نمونه کامل و معنا کنید.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۲۵ تا ۲۲۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آین آیات و عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ

بگو... ای مردم ...

قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ

قطعاً... امده برای شما حق از سوی پروردگاری از

۲- إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ

به سوی خدا است بازگشت شما:

۳- وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

و او بر وهمه چیز توانا... است.

ج- از صفحه ۲۲۲ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

علیٰ ۲ القوم الفاسقين: بر گروه گناهکاران

یتقبل الله: خواهید پذیرف

خداآوند را د- ترجمه آین دو بیام زیبای قرآنی را کامل کرده، درباره آنها بیندیشید و نظر خود را برای دوستانتان بیان کنید.

خوب است آنها را حفظ کنید.

۰۰- پیام قرآنی

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ هود: ۴

يونس: ۱۰۷

لو... به... همه... چیز... توانا... است.

و... بسیار ارزشمند مهربان است.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عبادت کنید ، گفت ، برادر ، خدا ، پاداش

معنا	کلمه	ردیف
من، نَمَّ	يٰ	۵
اعبُدُوا	أَعْبُدُوا	۶
پاداش	أَجْرٌ	۷
اندیشه نمی کنید	لَا تَعْقِلُونَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
برادر	أَخٌ، أَخْوَة، أَخَاهُ، أَخْيَهُ	۱
گفت	قَالَ	۲
ای	يَا	۳
خدا ، معبد	إِلَهٌ	۴

فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

۲- آخا هُمْ هُوَدًا

برادرشان (حضرت) هود

۱- وَ إِلَهٌ عَادٍ

و بسوی (قوم) عاد و ... (قوم) ...

۳- إِلَهُكُمْ

... ی خدایتان

۵- قَالَ يٰ قَوْمٍ

گفت : ای .. قوم .. من ..

پس آیا اندیشه .. نهیکنید

۱- یَقُومٍ - یا قوم - یا قومی : گاهی به جای ضمیر «ی»، کسره می آید؛ مانند: قَوْمٌ - قومی؛ قوم من؛ رَبٌّ - ربی؛ بروزدگار من

انس با قرآن در خانه

- الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۲۶ تا ۲۳۱ قرآن کریم را بخوانید.
- ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ

قطعاً من. توکل کردم بر خدا که پروردگار من و شماست

۲- وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَلَحًا

به سوی قوم ثمود برادرشان صالح
و (فرستادم) ... ... را

۳- قَالَ يَقُولُ مِنْ قَوْمٍ أَعْبُدُوا اللَّهَ

ای قوم من. عبادت کنید. خدا ... ... را

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

به او. توکل کردم و سوی او روی می آورم.

ج- از صفحه ۲۲۹ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

بما انزل الله: به انچه خداوند ناز

۴-

فاولئک هم ظالمون: پس کسی از ستمکاران خواهد بود
درباره این پیام زیبا از صفحه ۲۳۱ قرآن کریم بیندیشید و خوب است آن را با توجه به معنا حفظ کرده، در

آغاز هر کاری آن را با خود زمزمه کنید.

پیام قرآنی

هود: ۸۸

وَمَا تَوْفِيقٌ إِلَّا بِاللَّهِ

موفقیت من (در همه کارها) جز به یاری خدا نیست.

درس سوم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

توکل کن ، انجام می دهید ، نازل کردیم ، کار ، نهان ، عبادت کن

معنا	کلمه	ردیف
از	عَنْ	۶
عمل می کنید انجام میدهید	تَعْمَلُونَ	۷
ما، مان	نَا	۸
فرو فرستاد بنهازل . کردیم	أَنْزَلَنَا	۹
تا، امید است	لَعَلَّ	۱۰

معنا	کلمه	ردیف
غیب، نهان	غَيْبٌ	۱
کار، فرمان	أَمْرٌ	۲
عبادت کن	أَعْبُدُ	۳
توکل . کن	تَوَكَّلُ	۴
تو، ت	كَ	۵

• فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

۱- **لِلَّهِ** (ل + الله) :

نهان آسمانها و زمین

برای خداوند

۲- **غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** :

توکل کن او را

۳- **فَاعْبُدُهُ** (ف + أَعْبُد + ه) :

پس عبادت کن او را

۴- **تَوَكَّلَ عَلَيْهِ** :

قطعا نازل کردیم

۵- **عَمَّا تَعْمَلُونَ** :

آنچه انجام میدهید

۶- **إِنَّا أَنْزَلْنَا** :

شاید شما فکر کنید

۷- **قُرْءَانًا عَرَبِيًّا** :

قرانی عربی

۸- **لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ** :

این + نا → این، اینا : قطعاً ما

۹- **إِنَّ+نَا** :

۱۰- **عَمَّا - عَنْ + مَا** :

از آنچه

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۷ تا ۲۲۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات قرآن کریم را کامل کنید.

۱- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

و برای خدا است نهان اسمانها و زمین

و ... ... است ... ... و ...

۲- وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ

و ... ... بازگردانده می شود همه ... ها؛ و بسوی او بازگردانده می شود همه کارها

۳- فَاعْبُدُهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ

پس ... ... را و پس عبادت... کن او را و توکل کن بر او

۴- وَمَا رَبُّكَ يُغَافِلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۱۲۲

سوره هود

و نیست ... ... غافل ... ... و . نیست پروردگار غافل از آنچه انجام میدهد

۵- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۱

سوره یوسف

قطعاً ... ... نازل ... ... کریم ... ... بز ... او ... قران ... را عربی تا شاید شما اندیشه کنید

ج- از صفحه ۲۳۷ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱- یا ایها الرسول : ای رسول خدا ۲- یا اهل الكتاب : بگو ای اهل کتاب

۲- از صفحه ۲۳۴ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی که در دوره ابتدایی نیز آن را آموخته اید، انتخاب کنید، درباره

آن بیندیشید و نظر خود را برای دوستاشان بیان کنید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

یک ، شکر نمی‌کنند ، پدران

معنا	کلمه	ردیف
لایشکُرونَ شکر نمی‌کنند	لا يَشْكُرُونَ شکر	۵
یا، آیا	أَمْ	۶
یگانه، ... یک	وَاحِدٌ	۷

معنا	کلمه	ردیف
دین، آین	مِلَةٌ	۱
پدران...، جمع آب	ءَابَاءٌ	۲
این، آن	ذَلِكَ	۳
لطف و رحمت	فَضْلٌ	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ**

ابن برای لطف خدا... است.

مِلَةٌ عَابَاءٌ

ایین پدرانم

۲- **أَكْثَرُ النَّاسِ**

بیشتر مردم...

عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ

بر ما و مردم ...

۳- **اللّٰهُ الْوَاحِدُ**

خداوند یکتا ...

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۳ تا ۲۲۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ عَابِئٍ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
و پیروی کردم آیین پدرانم ... را (یعنی) حضرت ... و ... و ...

ما كَانَ لَنَا أَنْ نُشَرِّكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ

سزاوار نیست که ما هیچ چیزی را شریک خدا فرار دهیم:

ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ
آن لطف خدا بر ما و بر مردم است ... است

وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ولكن بیشتر مردم شکر گزاری نمیکنند

۲- وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
پاداش و ازین نمیبریم ... نیکو کاران را.

۳- وَلَا جُرُّ الْأَخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

و قطعاً ... پاداش بهتر است ... احسانی که ایمان آورده و تقوا داشتند.

ج- از صفحه ۲۴۲ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱- انزل اليه = نازل شده بر او و انهم لا يستكرون= وقطعاً انها تکبر نمیکنند

۲- از صفحه ۲۴۳ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی که در دوره ابتدایی نیز آن را آموخته اید، انتخاب کنید. می دانید که

معمول آن را در چه زمانی می خوانیم. خوب است آن را با توجه به معنا به خاطر بسیارید و در زمان مناسب بخوانید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

درس چہارم

آموزش مفاهیم

۱- فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

این ، تو ، نیکوکار ، شما ، بسیار آمرزندہ ، آیا ، گناهان ، نادان

معنا	کلمه	ردیف
نیکوکار	مُحِسِن	۶
غَفور بسیار امرزندہ	غَفُور	۷
... گفتند	قالوَا	۸
قطعًا	لَ	۹

معنا	کلمه	ردیف
آیا ...	أَ، هَلْ	۱
شما	أَنْتُمْ	۲
نادان ، بی خرد	جاهِل	۳
تو.	أَنْتَ	۴
این ...	هَذَا	۵

۲- فعالیت دوم

این ترکیب‌هارا معنا کنید.

۱- پیوسُفَ وَ أَخِيهِ : با ... یوسف و برادرانش

۲- أَعْنَكَ لَائَتَ يُوسُفُ : قطعاً تو همان یوسف هستی؟

۳- هَذَا أَخِي این برادر من است.

۴- أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ : پاداش نیکوکاران

او امرزندہ و مهریان

۱- در جمله‌هایی که «اَنْ» به کار می‌رود، معمولاً حرف «اَنْ» نیز برای تأکید بیشتر می‌آید؛ اما نیازی به ترجمه آن نیست.

۲- همان‌طور که می‌دانید «آب» یعنی پدر، این کلمه نیز مانند «آخ» به صورت‌های «آب، آبا، آنی» نیز به کار می‌رود و به همان معنای «پدر» است (آبانا = آبا + نا؛ پدر ما).

فعالیت سوم

این ترکیب‌هارا مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

صادفین: راستگویان

صادق: راستگو

محسین: نیکوکاران

مُحسِن: نیکوکار

مؤمنین: مومنان

مُؤْمِن: مومن

عاملین: دانایان

عالِم: دانا

کفرین: کفران

کافِر: کافر

فعالیت چهارم

حالمون: آفرینشگان

حالم: آفرینش

مسلمون: مسلمانان

مُسْلِم: مسلمان

مهاجرین: مهاجران

مُهَاجِر: مهاجر

ظلمون: ستمگران

ظالم: ستمگر

کافرون: ایمانان

کافِر: کافر

این قاعده‌ساده و پرکاربرد را با استفاده از دو فعالیت فوق کامل کرده و به حافظه سپارید.

هرگاه به آخر کلمه‌ای «... یا ...» اضافه شود، آن کلمه به صورت جمع معنای می‌شود.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۹ تا ۲۴۴ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱- **قَالَ هَلْ عَلِمْتُ مَا فَعَلْتُمُ بِيُوسُفَ وَأَخْيِهِ إِذَا نَتَمْ جَاهِلُونَ** ۸۹

گفت... : ایا... دانستید چه کردید **بایوسف** براذرش... هنگامی که... نادان... بودید؟!

۲- **قَالُوا أَوْنَكَ لَأَنَّكَ يُوسُفَ**

گفتند : ... ایا... تو... **همانیوسف** هستی؟

قالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا آخِي ...

گفت : **من یوسف هستم** **این**... براذر من است.

۳- **فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ** ۹۰

پس... قطعا... خدا... از بین نمیبر پاداش... نیکوکاران را.

ج- از صفحه ۲۴۸ سه اسم که با «ون» یا «ین» جمع بسته شده است، نوشته و معنا کنید.

۱- **تَفْلِحُونَ**: رستگار شوید **۲- يَعْقُلُونَ**: فکر میکنید **۳- عَالَمِينَ**: عالمان

د- از صفحه ۲۴۶ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

متن:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول •

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

دل‌ها ، سخت ، تاریکی‌ها ، بی‌ایمان

معنا	کلمه	ردیف
راه	صراط	۵
عزتمند، شکست‌ناپذیر	غَرِيز	۶
وای بر	وَيْل	۷
سخت	شَدِيد	۸

معنا	کلمه	ردیف
قلب‌ها، ... دلها	قُلُوب	۱
تاریکی... ها	ظُلُمات	۲
کافیجی - ایمان	كَافِر	۳
اجازه	إِذْن	۴

• فعالیت دوم •

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **حِكْمَةٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ:**

به سوی

کتابی که فرستادم

۲- **مِنَ الظُّلْمَاتِ إِلَى النُّورِ:**

به سوی نور

از تاریکی ها

۳- **مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ إِلَى وَيْلٍ لِّلْكَافِرِينَ:**

از عذاب شدید

وای بر کافران

۴- از آنجا که کلمه «وَيْل» را «وای بر» معنا می‌کنیم، دیگر نیازی نیست حرف «إِ» معنا شود.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را در مقابل آن بنویسید.

رعد، آیه ... ۱۶

۱- قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

بگو خداوند آفریننده همه چیز ... است و ... او تنها مقتدر است.

رعد، آیه ... ۲۸

۲- أَلَا يَذِكِّرُ اللَّهُ تَطْمَئِنُ الْقُلُوبُ

بدانید (فقط) بایاد ... خدا رام می گیرد قلبها

۳- أَتَرْ كَتَبَ أَزْكَنَهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلْمَاتِ

الف لام را، کتابی نی کاری... کردیم را بر تو تا خارج کنی مژدم را تاریکی . ها

ابراهیم، آیه ... ۱

إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

به سوی نور به اذن پروردگارشان به سوی ... (خداوند) ... ستوده راه عزیز

ج- از صفحات ۲۵۱ و ۲۵۲ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.
قلوا امنا : گفتند ایمان اور دیم
ینزل علینا : نازل کرد بر ما - ۲

د- از صفحه ۲۵۲ تا ۲۵۰ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید. می توانید از تمرین های قبل نیز استفاده کنید). پیام انتخاب شده خود را با توجه به معنای آن حفظ کنید، درباره آن بیندیشید و نظر خود را در کلاس برای دوستان خود بیان کنید.

۲۵۰ پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

درس پنجم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول •

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

دعا، نماز، آسمان، با ایمان، پدر و مادرم، روز، می‌دانی،
سپاس و ستایش، شنوا

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
فرزند، نسل	ذُرِيَّةٌ	۶	آسمان	سَمَاءٌ	۱
...، درخواست	دُعَاءٌ	۷	حمد	سَبَّابَسٍ وَسْتَايِش	۲
... روز	يَوْمٌ	۸	... شنوا	سَمِيعٌ	۳
پدر و مادرم	وَالِدَيْ	۹	برپاکننده	مُقِيمٌ	۴
مؤمن با... ایمان	مُؤْمِنٌ	۱۰	... نماز	صَلَاةٌ	۵

• فعالیت دوم •

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- الْحَمْدُ لِلَّهِ بستایش مخصوصی خداوند است ۲- سَمِيعُ الدُّعَاءِ: شنایی دعاست

۳- مُقِيمُ الصَّلَاةِ: بر پا کننده نماز ۴- لِوَالِدَيْ: برای پدر و مادرم

۵- لِلْمُؤْمِنِينَ: برای مومنان ۶- مِنْ ذُرِيَّتِي: از فرزندانم

۷- فِي السَّمَاءِ: در آسمان

انس با قرآن در خانه

الف. خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۵۶ تا ۲۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب. ترجمه این عبارات قرآنی از سوره ابراهیم را کامل کنید.

۱- الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبْرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ

ستایش برای خدا است که بخشدید به من در کهنسال‌ها ماعیل و ... را اسحاق

۲- إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

قطععا پروردگارم شنونده دعا است.

۳- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي

پروردگار قرار بده مرا بر پا کنده نماز و نیز فرزندان مرا

۴- رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءُ

پروردگارا و پذیر دعای من را

۵- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

پروردگارا بامرز مرا و پدیدارم و مونین را روزی که بريا می شود حساب (روز قیامت).

ج- از صفحه ۲۵۸ قرآن کریم حدائق سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

باذن ربهم: به اجازه خداوند **خالق** کل شی: خالق همه چیز

د- در صفحه ۲۶۰ قرآن کریم، حضرت ابراهیم(ع) از خدا می خواهد که او و پدر و مادرش را بامرزد، این

آیه را همراه با ترجمه بنویسید و سعی کنید آنها را حفظ کرده و با توجه به معنا در قنوت نمازهای خود بخوانید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

۱- رَبِّ - ربی (یاری): ای پروردگار من، پروردگار!

۲- رَبَّنَا - یارَبَّنَا: ای پروردگار ما، پروردگار!

۳- دُعَاءً - دُعائی: دعای من

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بیاورید.

بندگان ، افراد با تقوا ، چشمها ، بهشت‌ها ، کیفر

معنا	کلمه	ردیف
ُعْيُونٌ چشم‌ها، جمع عین	عَيْنٌ	۴
عذاب، کیفر	عَذَابٌ	۵
دردناک	أَلَيمٌ	۶

معنا	کلمه	ردیف
بندگان، جمع عبد	عِبَادٌ	۱
مُتَقِّيَّن افراد با تقوا	مُتَقِّيَّنٌ	۲
جَنَّاتٍ بهشت‌ها، جمع جَنَّةٍ	جَنَّاتٍ	۳

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **إِنَّ عِبَادِي :** قطعاً بندگانم

۲- **فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ** در بهشت‌ها و چشم‌ها **الْعَذَابُ الْأَلِيمُ :** عذابی سخت

• فعالیت سوم

جدول زیر را مانند نمونه، کامل کنید.

معنا	جمع	معنا	فرد
بهشت‌ها، باغ‌ها	جَنَّاتٍ	بهشت، باغ	جَنَّةٌ
..... آیه ها	..... آیات	..... آیه	آیَةٌ
میوه ها	ثَمَرَاتٍ	میوه	ثَمَرَةٌ
مُؤمن ها	مُؤْمِنَاتٍ	زن مؤمن	مُؤْمِنَةٌ

نتیجه می‌گیریم: معمولاً کلماتی که آخر آنها «...» است، پس از حذف «...» و اضافه کردن

«...» جمع بسته می‌شوند.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۶۲ تا ۲۶۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

حجر: آیه ...

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

قطعاً پرهیزگاران در بهشت چشم سارها هستند.

حجر: آیه ...

۲- أَدْخُلُوهَا إِسْلَامٌ وَامْنَى

داخل آن شوید با سلامتی و امنیت.

تحل: آیه ...

۳- خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

خلق... کرد آسمانها و زمین را به حق

ج- از صفحه ۲۶۳ قرآن کریم حداقل سه ترکیب با عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

(2) اکثرهم لایعلمون: بیشترشان بیخبرند

والذین کذبو: و کسانی که نکذیب کردد

-۳

-۲

-۱

(3) ان الله قادر: خداوند تواناست

د- در صفحه ۲۶۴ قرآن کریم، خداوند به پیامبر می فرماید : به بندگان من خبر بده که من بسیار امرزند و مهریان هستم. این پیام زیبا و نویدبخش خداوند را پیدا کرده و همراه با ترجمه بنویسید. آن را به حافظ بسپارید تا همیشه به رحمت بی پایان خدا امیدوار باشید.

پیام قرآنی

متن:

ترجمه:

درس ششم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فکر می‌کنند، زیتون، درختان خرما، ستارگان، میوه‌ها، کشت،
تعقل و اندیشه می‌کنند

معنا	کلمه	ردیف
جمع شمره، ... میوه‌ها	ثَمَرَاتٌ	۵
فکر می‌کنند	يَتَفَكَّرُونَ	۶
جمع تجم، ... ستارگان	ثُجُومٌ	۷
اندیشه می‌کنند	يَعْقِلُونَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
زراعت، ... کشت	زَرْعٌ	۱
زیتون	زَيْتُونٌ	۲
جمع تخله و رختان خرما	ثَخِيلٌ	۳
جمع عناب، درختان انگور	أَعْنَابٌ	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ:

و از هر میوه‌ای

۲- لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ:

برای گروهی که فکر می‌کنند

۳- وَالثَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ:

و درختان خرما و انگور

۴- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَيْةً:

قطعاً در آن نشانه‌ای است

۵- لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ:

برای گروهی که تعقل و اندیشه می‌کنند

۱- هرگاه پس از یک اسم مانند «قوم» یک فعل مانند «یتافکرون» باید معمولاً در ترجمه، بین آن دو از حرف ربط «که» استفاده می‌کیم (برای گروهی که فکر می‌کنند).

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۶۸ تا ۲۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۱ تا ۱۲ سوره نحل را کامل کنید.

۱- **يُنِيدُ لَكُمْ بِهِ الزَّرَعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ**

زارعه ها و زیتون و درختان خرما و درختان انگور را می رویاند برای شها آب باران ... و ... و ... را

۲- **وَمِن كُلِّ الشَّمَراتِ**

و ... از ... هر میوه ... ای :

۳- **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكَرٌ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ**

قطعا در ان نشانه است برای گروهی که فکر میکنند

۴- **وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالقَمَرَ**

شب و روز و خورشید و ماه را

و در خدمت شما قرار داد ... و ... و ... و ... را

۵- **وَالنَّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ**

و ستارگان را م ... فرمان ... او هستند:

۶- **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكَرٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ**

قطعا در ان نشانه ای است برای گروهی که اندیشه میکنند

ج- از صفحه ۲۷۳ قرآن کریم، حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱- قلوبهم منکره: قلبها یشان انکار میکنند ۲- مکرالذین: کسانی که حیله میکنند

۳- ان الله غفور رحيم: قطعا خداوند امرزنه و مهربان است

۴- از صفحه ۲۶۹ قرآن کریم، یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره اینکه نعمت‌های خدا بی‌شمار است،

حسن و جو کنید. در دوره ابتدایی نیز با این پیام آشنا شده‌اید. آیا می‌توانید عبارت دیگری را نیز به عنوان پیام

انتخاب کنید؟

پیام قرآنی

پیام قرآنی درباره نعمت‌های خدا :

ترجمه :

پیام دوم :

ترجمه :

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

زنبور عسل ، کوه‌ها ، درخت ، وحی کرد ، درمان ، خانه‌ها

معنا	کلمه	ردیف
درخت	شَجَر، شَجَرَة	۵
گوناگون	مُخْتَلِف	۶
جمع لون، رنگ‌ها	الْوَان	۷
درمان	شِفَاء	۸

معنا	کلمه	ردیف
وحی کرد	أَوْحَى	۱
زنبور عسل	ثَحْل	۲
جمع جبل، ... کوه‌ها	جِبَال	۳
جمع بیت، ... خانه‌ها	بُيُوت	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **أَوْحَى رَبُّكَ :**

وحی کرد پروردگارت

۲- **إِلَى التَّحْلِ :**

به زنبور عسل

۳- **مِنَ الْجَبَالِ :**

از کوه‌ها

۴- **مِنَ الشَّجَرِ :**

از درخت

۵- **مُخْتَلِفُ الْوَانُهُ :** ..... است ..... است ..... است

در ان درمان است

گوناگون است رنگهایش

۶- همان‌طور که تاکنون آموخته‌اید گاهی لازم است در پیان ترجمه یک عبارت قرآنی از فعل‌هایی مانند «است، هستم، هستی، بود، بودید، بودند و ...» استفاده کرد. از آنجا که شما با زبان فارسی آشنای هستید، به راحتی می‌توانید فعل مناسب این گونه جمله‌های را تشخیص دهید.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۷۹ تا ۲۷۴ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط به هر یک را مقابل آن بنویسید.

نحل، آیه... ۷۷

۱- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

برای خدا ... است ... اسمان زمین.

نحل، آیه. ۷۷

۲- إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

قطعا.. خدا.. بر.. همه چیز قادر است ...

نحل، آیه...

۳- وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا

برای شما خانهایتان را و خدا قرار داد ... ... محل سکونت و آرامش.

نحل، آیه...

۴- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

قطعا.. خداوند امر می کند به ... و ...

ج- از صفحه ۲۷۷ یا ۲۷۸ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

هدی الناس: هدایت است برای مردم

یقولون علی الله: میگفتید بر خدا -۲-

والذین یومنون: وکسانی که ایمان آورددند

د- در صفحه ۲۷۸ قرآن کریم آیه‌ای که به ما می‌آموزد قبل از خواندن قرآن «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

بگوییم، آمده است، این آیه را یافته، همراه با ترجمه آن بنویسید. سعی کنید همیشه هنگام خواندن قرآن این ادب قرائت را رعایت کنید.

پیام قرآنی

متن:

ترجمه:

درس هفتم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عمل می‌کنند ، بشارت و مژده می‌دهد ، ایمان می‌اورند ،
کسانی که ، کارهای خوب ، هدایت می‌کند ، بزرگ ، آخرت

معنا	کلمه	ردیف
که، اینکه، قطعاً	أَنْ	۵
بزرگ	كَبِيرٌ، كَبِيرَةٌ	۶
می‌اورند	يُؤْمِنُونَ يَأْيَمُونَ	۷
آخرت قیامت	آخِرَةٌ	۸

معنا	کلمه	ردیف
هدایت می‌کنند	يَهْدِي	۱
کسانی که	الذِينَ	۲
انجام می‌دهند می‌کنند	يَعْمَلُونَ	۳
کارهای خوب	صَالِحَاتٍ	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **الذين يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ :**
کسانی که کارهای خوب و نیکو انجام میدهند

۱- **إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ :**
قطعای این قران

۲- **لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ :**
ایمان نمی‌اورند به آخرت

۲- **أَجْرًا كَبِيرًا :**
پاداش بزرگ

۳- **عَذَابًا أَلِيمًا :**
عذابی سخت

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۸۰ تا ۲۸۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات قرآنی از سوره اسراء را کامل کنید.

۱- إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِي لِلّٰٰقِي هِيَ أَقَوْمٌ

قطععا این قرآن هدایت میکند به چیزی که آن چیز درست ترین و ماندگارترین است.

۲- وَ يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ

و بشارت می دهد مومبنان . کسانی . که . کارهای . خوب . انجام میدهند

آن لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

قطععا برای . آنان . پاداش . بزرگ . است

۳- وَ أَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

و قطعا کسانی . که . به . آخرت . ایمان . غیاورند

۴- أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

آمده کردیم ..... اماده . کردیم . برایشان عذابی سخت

ج- از صفحه ۲۸۱ قرآن کریم حدائق سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

و هواللطیف الخیر : و او عالم آگاه است

۳-

۲-

واعرض عن المشرکین : وازمشرکان روی برگردان

د- از صفحه ۲۸۴ قرآن کریم حدائق یک پیام زیبا و کوتاه درباره پدر و مادر یافته و همراه با معنای آن بنویسید.

این پیام را به خاطر بسپارید و سعی کنید به این پیام الهی عمل کنید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

روشن ، بگو ، ستمگران ، دشمن ، پوچ و یهوده

معنا	کلمه	ردیف
ظالمان، ...	ظالِمینَ	۴
دشمن	عدُوٰ	۵
آشکار، .. روشن	مبین	۶

معنا	کلمه	ردیف
بگو ...	قُل	۱
باطل، ...	باطِل	۲
بود، است	كَانَ	۳

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ :

شفا و رحمتی برای مومنان

۴- كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا :

بر تو بزرگ است

۶- عَدُوًّا مُبِينًا :

دشمن آشکار

۱- قُل جَاءَ الْحَقُّ :

بگو آمد حق

۲- إِنَّ فَضْلَهُ :

قطعاً بخشندۀ

۵- إِنَّ الشَّيْطَانَ :

قطعاً شیطان

انس با قرآن در خانه

- الف**- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۱ قرآن کریم را بخوانید.
- ب**- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

قطععا... شیطان... بیر... انسان... اب... دشمنی آشکار.

۲- إِنَّ عِبادَى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

قطععا... بندگان... نیست... برو... تو... (ای شیطان)... آنها هیچ سلطانی.

۳- إِنَّهُو كَانَ يَكُمْ رَحِيمًا

قطععا... او_(خدا) است... برو... شما... مهریان

۴- إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

قطععا... بخشندۀ... است... خدا... برو... تو_(ای پیامبر)... بزرگ_(و بسیار).

ج- از صفحه ۲۹۱ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

2) رزقهم الله: روزیشان را خدا

_۳

۱- 3) ولايدکرون اسم الله: و نام خداوند را_۲ یاد نمیکنند

د- از صفحه ۲۹۰ قرآن کریم یک پیام قرآنی کوتاه و زیبا درباره پیروزی حق بر باطل یافته و آن را همراه با

ترجمه بنویسید. آیا خاطره‌ای درباره این پیام دارید یا از دیگران شنیده‌اید؟ آن را برای دوستانتان در کلاس تعریف کنید.

پیام قرآنی

متن:

ترجمه:

درس هشتم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

غار ، مُهیاً كن ، نازل کرد ، بهتر ، زینت

معنا	کلمه	ردیف
وقتی که، هنگامی که	إِذ	۵
غار...	كَهْفٌ	۶
بیخش به، بدنه به	أَنْ	۷
نزد	لَدُنْ	۸

معنا	کلمه	ردیف
نازل کرد، فروفرستاد	أَنْزَلَ	۱
قرار دادیم	جَعَلْنَا	۲
... زینهایی	زِينَةٌ	۳
بهترین، ...	أَحْسَنَ	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- آنَزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ :

نازل کرد بر بندھایش کتاب را

۱- الْحَمْدُ لِلّٰهِ الذَّيْ :

ستایش برای خداوند است: کسی که

۲- إِنَّا جَعَلْنَا:

ما قرار دادیم

۳- زِينَةٌ لَهَا:

زینتی برای آن

۴- فَقَالُوا رَبَّنَا:

پس گفتند پروردگارا

۴- مَاعَلَ الْأَرْضَ :

آنچه بر روی زمین است

۶- إِلَى الْكَهْفِ :

به غار

۸- وَاتَّنَا مِنْ لَدُنْكَ :

عطای کن از نزدت

۱- همان طور که می‌دانی دو حسپیر «و» و «ها» به معنای «او، آن، کش» است، پادقت در معنای عبارات، به راحتی می‌توان حدس زد که بهتر است در ترجمه، کدام یک از این معناها را به کار برد.

۲- ما: آنچه

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۹۶ تا ۲۹۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات سوره کهف را کامل کنید.

۱- **الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجِعْ لَهُ عِوْجًا**

حمد وستایش مخصوص خدایی است بر پندگانش کتاب داد در آن هیچ گونه نادرستی و ناراستی قرار نداد.

۲- **إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا**

قطعا قرارداد برایمان بر روی زمین زیبایی هایی از اند

۳- **لِنَبْلُوْهُ أَيْمَمَ أَحْسَنُ عَمَلًا**

تا بیازمایم انها را که کدام یک النها بهترین عمل را دارد.

۴- **إِذَا أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ**

هنگامی که پناه گرفتند جوانان به غار :

۵- **فَقَالُوا رَبَّنَا أَءَاتَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً ...**

پس گفتند پروردگارا عطا کن به ما.....

نزدت رحمتی **ج- از صفحه ۲۹۶ قرآن کریم** حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

نحن نرزقكم : ما روزی دادیم به شما **۳- لعلکم تعقولون** : باشد که تفکر کنید **۴- از صفحه ۲۹۴ قرآن کریم** یک پیام کوتاه و زیبای قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به مخاطر بسپارید.

گفتیم ، کوچک ، سجده کردند ، عمل کردند ، ظلم نمی کند

معنا	کلمه	ردیف
ظلم نمی کند	لَا يَظْلِمُ	۵
کسی، یکتا، یگانه	أَحَدٌ	۶
گفتیم	قُلْنَا	۷
سجده کردند	سَجَدُوا	۸

معنا	کلمه	ردیف
می گویند	يَقُولُونَ	۱
کوچک، صغیر	صَغِيرَةً	۲
یافتدند	وَجَدُوا	۳
عمل کردند ، انجام دادند	عَمِلُوا	۴

فعالیت دوم

ابن ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- لَا يَظْلِمُ رَبُّكَ :

پروردگارت ظلم نمی کند

۱- وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا :

و یافتدند انچه را انجام داده اند

۲- وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ :

و هنگامیکه گفتیم به فرشتگان

۳- هَذَا الْكِتَابُ :

این کتاب است

۱- همان طور که می دانید حرف « ل »، معنای « برای » است؛ اما هرگاه این حرف بعد از فعل های « قال، قالوا، قُل، قُلوا، يَقُولُونَ و ... » باید در

فارسی « به » معنا می شود و نه « برای »؛ مانند « و قال موسی يَقُولُهُ » و گفت موسی به قومش.

۲- کتاب به معنای مکتوب و نوشته است و گاهی در قرآن به معنای کارنامه عمل انسان در روز قیامت به کار رفته است.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۹۸ تا ۳۰۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

کهف، آیه ...

۱- أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ

ایا... کافر شدی کسی... که.. خلق.. کرد تورا خاک؟!

کهف، آیه ...

۲- لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ

نیست هیچ توان و قدرتی جز.. از.. خدا

۳- وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ

گفتند... ای وای بر ما چیست .. این کتاب

لَا يُعَادِرُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَبَهَا

جانمانده است هیچ چوچک و بزرگ ... جز آن که به حساب آمده است آن،

وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حاضِرًا

و یافتند.. آنچه.. انجام.. داده.. اند.

کهف، آیه ...

وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

ستم فیکنند پروردگاروت به هیچ .. کسی

ج- از صفحه ۳۰۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.
و هوالذی جعلکم: و او کسی است که قر

۴

وانه غفور رحیم: و او است آمر زنده مهریان

داد
۵ از صفحه ۲۹۸ یک پیام کوتاه و زیبای قرآنی را که بیان می کند همه قدرت ها و نیروها از خداوند سرچشمه می گیرد، انتخاب کنید. این پیام پرمعنا را حفظ کنید. به نظر شما خوب است در چه زمان هایی این پیام را به خاطر

بیاوریم و با خود زمزمه کنیم؟

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

درس نهم

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

انسان ، کار ، پرستش ، وحی می‌شود ، ملاقات

معنا	کلمه	ردیف
خوب، شایسته	صالح	۵
عبادت، پرستش	عبادة	۶
بشر، انسان	بشر	۷
فقط	إِنَّمَا، أَنَّمَا	۸

معنا	کلمه	ردیف
من	أَنَا	۱
وحی می‌شود	يُوحَى	۲
لقاء ملاقات ...، دیدار	لِقَاءٌ مَلَاقَاتٌ ...، دِيَدَارٌ	۳
عمل، کار	عَمَلٌ	۴

• فعالیت دوم

بادقت در محل درست و نادرست ترجمه کلمه «إنما» ترکیب‌ها و عبارات قرآنی زیر را به شکل صحیح ترجمه کنید.

إِنَّمَا وَلِيْكُمُ اللَّهُ : ترجمه نادرست: فقط ولی شما خداست

ترجمه درست: ولی شما فقط خداست

۱- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ :

من انسانی هستم همانند شما

۲- إِنَّمَا الْهُكْمُ لِلَّهِ وَلَمْ يَجِدْ :

پروردگار شما فقط خداو

۳- إِنَّمَا عَمَلًا صَلِحًا :

عمل شایسته

۴- محل صحیح ترجمه «إنما» نیز مانند «إنما» است.

۵- إِنَّ = إِنَّ + ي : به من، به سوی من

انس با قرآن در خانه

الف.- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۰۹ تا ۲۰۴ قرآن کریم را بخوانید.

ب.- ترجمه آخرين آيه سوره کهف و آيه دوم سوره مریم را کامل کنید.

۱- قُلِ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ

بگو قطعا من انسانی هستم مانند شما که فقط به من وحی میشود

۲- إِنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ

قطعا که پروردگار شما فقط خداوند یکتاست

۳- فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ

پس هر کس امید دارد ... دیدار ... پروردگار

فَلَيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحًا

پس باید انجام دهد ... عمل شایسته

۴- وَلَا يُشْرِكُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

و شریک نگیرد برای ... پروردگار ... کسی

۵- ذَكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَاً

یادی از رحمت پروردگارش به بنده اش (حضرت) زکریا.

ج.- از صفحه ۲۰۴ حداقل سه عبارت یا ترکیب ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

عن هذه الشجره: از این درخت
اکثرهم شاکرین: پیشترشان شکرگزارند

۶-

و اقل لکما: و نگفتم که

د.- آیه‌ای در صفحه ۲۰۷ «راه مستقیم» را معرفی کرده است. این آیه را جستجو، معنا و حفظ کنید. بادقت

و تدبیر در این آیه می‌توانید بگویید راه مستقیم چیست؟

پیام قرآنی

معنی:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

قرارداد ، آب ، میان

معنا	کلمه	ردیف
محل آرامش و آسایش	مَهْد	۴
راه‌ها، جمع سبیل	سُبُّل	۵
آب ، باران	مَاء	۶

معنا	کلمه	ردیف
...میان	بَيْن	۱
آن دو	هُما	۲
قرار داد	جَعَل	۳

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها را معنا کنید.

۲- **الَّذِي جَعَلَ :**
کسی که قرار داد

۱- **بَيْنَهُمَا :** میان آن دو

۳- **فِيهَا سُبُّلًا :** ... ... بی را
در ان راههایی را

• فعالیت سوم

این ترکیب‌ها را مانند نمونه، کامل و معنا کنید.

لَهُو : برای او ، برايش
لَهُمْ : برای انها ، برايشان
لَهَا : برای ان ... برايش
لَكُمْ : برای شما ... برايتان

نکته: همان طور که می‌دانید «لـ» به معنای «برای» است، «لـ» در کلمات زیر به صورت «لـ» به کار می‌رود:

لَهُر لَهُمْ لَهَا لَكُمْ لَنَا

برای او براى آنها براى شما براى تو براى ما

انس با قرآن در خانه

- الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۱۰ تا ۳۱۵ قرآن کریم را بخوانید.
- ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

طه، آیه ۴

١- تَنْزِيلًا مِّنْ خَلْقَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَىٰ

(قرآن) نازل شده از سوی کسی است که ... ... و ... ... ی بلندرا.

طه، آیه ... ۶

٢- لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا يَنْهَا

آنچه در آسمان و آنچه در زمین و آنچه بین آنها برای او است ... ... و ... ... و ... ... است.

٣- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا

کسی که قرار داد برای شما زمین را محل آرامش و آسایش

وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا

و درست کرد ... ... برای شما در ان راههایی

طه، آیه ... ۵۳

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

و نازل کرد از آسمان ابر

ج- از صفحه ۳۱۲ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

٤- الْيَلَ وَالنَّهَا: شب و روز **٥- هَلْ يَنْظَرُونَ:** آیا میبینید

د- از صفحه ۳۱۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره نماز جست و جو کرده و آن را همراه با معنا بنویسید. با دقت در این پیام بگویید که این کلام زیبا به چه سؤال مهمی درباره نماز پاسخ می دهد.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

۱- همان طور که می دانید کلمه «ماء» هنگام وقف «ماء» خوانده می شود.

درس دهم

آموزش مقاهم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به مخاطر بسپارید.

بیش از ، تسبیح گوی ، صبور و شکیبا باش ،
روزی ، بهتر ، بهترین ، پرهیزکاری ، عاقبت

معنا	کلمه	ردیف
خوب ، ... ، ... ، ... ، ... ، ...	خیر	۵
ما	تحن	۶
عقابت	عقایبة	۷
تفوا ، ... ، ... ، ... ، ... ، ...	شقوانی	۸

معنا	کلمه	ردیف
صبور و شکیبا باش	اصبر	۱
تسبیح گوی	تَسْبِحَ	۲
قبل از ، ... ، ... ، ... ، ... ، ...	قبل	۳
روزی	رزق	۴

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ :**

پس صبور باش به آنچه میگوینند

۲- **قَبْلَ طَلُوعِ الشَّمْسِ :**

قبل از طلوع خورشید

۳- **وَالْعَاقِبَةُ لِلْقَوْنِ :**

روزی پروردگارت خیر است

و عاقبت برای پرهیزکاران است

* حرف «ب» در اینجا به صورت «بَا» یا «بِهِرَاءْ بَا» معنا می‌نمود.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۱۶ تا ۲۲۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی از سوره طه را کامل کنید.

۱- فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ : پس... صبر... کن... بروانچه... میگوینند (مردم)؛

۲- وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا... ۱۲۰

و تسبیح همراه با... ستایش... کن... پروردگارت... را... قبل... از... طلوع... خورشید... و قبل از غروب ان

۳- وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَآبَقٌ ۱۲۱

روزی پروردگارت... بهتر و پایدارتر است.

۴- وَأَمْرَأَهَلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَرِعْ عَلَيْها

خانواده ات و فرمان ده ... را به نهار و در این کار صبور و شکیبا باش؛

۵- لَا نَسْلَكَ رِزْقًا :

از تو روزی نمی خواهیم؛

۶- نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ :

ما ... روزی می دهیم به تو،

۷- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوِيٍ ۱۲۲

و عاقبت برای پرهیزگاری ... است

ج- از صفحه ۲۱۸ حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱- وَ إِلَىٰ ثُمُودَ : وَبِرْ قَوْمٍ ثُمُودٍ ۲- فِي أَرْضِ اللَّهِ : دَرِ زَمِينِ خَدَا

۲- د- از صفحه ۲۲۰ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره درخواست از خداوند برای افزایش علم و دانش انتخاب کنید. در دوره ابتدایی نیز با این پیام آشنا شده اید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پدر ، روشن ، دانا ، گمراهی

معنا	کلمه	ردیف
پدر ، جمع : آباء بودید، هستید	آب، آبو، آبا، آبی	۵
گمراهی	گُنْثُم	۶
	ضلال	۷

معنا	کلمه	ردیف
قطعاً بخشیدیم به، دادیم به بودیم، هستیم	لَقَدْ	۱
	أَتَيْنَا	۲
دانا	كَنَا	۳
	عَالِمٌ	۴

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- گُنْثُم عَلِمِينَ :
گویا به او دانا بودیم

۲- قَالَ لَقَدْ كُنْثُمْ :

گفت قطعاً بودید

۳- فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ :

در تاریکی اشکار

۴- لَقَدْ أَتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ :

قطععاً عمل کردیم به ابراهیم

۵- إِذْ قَالَ لَابْيَهُ :

هنگامی که گفت به پدرش

۶- أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ :

شما و پدرانتان

۱- گاهی بهتر است کلمه‌ای که جمع است (علیمین) در فارسی مفرد معنا شود.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۲۷ تا ۳۲۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

۱- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

انبیاء: آیه ...

قطععا نازل... کردیم... برای... شما... کتابی... که. (وسیله) تذکر و هدایت شماست، پس آیا... تعقل... و... اندیشه نکردید؟

۲- قَالَوا يَوْلَدَنَا إِنَّا كُنَّا ظَلَمِينَ

انبیاء: آیه ...

گفتند: ای... وای... بر... ما... که... بسیار... ستمگر... بودیم

۳- وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

انبیاء: آیه ...

و. قرار. دادیم. آب .. هر . چیز زنده ای را؛ ... پس.. آیا.. ایمان.. نمیاورید

۴- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الَّيلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالقَمَرَ

انبیاء: آیه ...

و او... کسی... است... که... افرید... شب... و... روز... و... خورشیو... و ماه... را.....

۵- قَالَ بَلَ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ

انبیاء: آیه ...

پروردگار تان پروردگار آسمان و زمین است کسی که گفت: بلکه ..... پدید آورد آنها را.

ج- از صفحه ۳۲۴ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

علی قوم کافرین: بر قوم کافران رسالات ربی: پیامهای خدا

۱- الَّذِينَ كَذَبُوا: کسانی که تکذیب کردند

۲- از صفحه ۳۲۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره اینکه سوالات خود را باید از افراد دانا بپرسیم، انتخاب

کنید. در دوره ابتدایی نیز با این پیام آشنا شده اید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

درس یازدهم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

نجات دادیم ، اندوه و ناراحتی ، رفت ، ندا کرد

معنا	کلمه	ردیف
بودم، هستم	كُنْتُ	۵
نجیننا نجات دادیم	نَجَّيْنَا نَجَاتَ دَادِيمْ	۶
غم، اندوه و ناراحتی	غَمَ	۷
این چنین	كَذِلِكَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
رفت	ذَهَبَ	۱
گمان کرد	ظَنَّ	۲
نادی ندا	كَرَدْ ... ، صَدَازَدْ	۳
پاک و بی عیب است	سُبْحَانَ	۴

فعالیت درم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **فَظَنَّ :**

پس گمان کرد

۲- **لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ :**

نیست خدایی جز تو

۳- **سُبْحَانَهُ :**

پاک و بی عیب است او

۴- **نَجَّيْنَا مِنَ الْفَمِ :**

او را از غم نجات دادیم

۱- **إِذْ ذَهَبَ :**

هنگامی که رفت

۲- **فَنَادَى فِي الظُّلْمَلَتِ :**

پس صدا زد او را در تاریکی

۳- **سُبْحَانَ اللَّهِ :**

پاک و منزه است خدا

۴- **سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا :**

تو پاک و منزه هستی تو سرپرست

هستی

۱- سُبْحَانَكَ = سُبْحَانَ + كَ : پاک و بی عیب (هست) تو.

۲- سُبْحَانَهُ = سُبْحَانَ + هُ : پاک و بی عیب (است) او

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۲۸ تا ۳۳۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آین آیات و عبارات قرآنی از سوره انبیاء را کامل کنید.

۱- وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا

زمانی که رفت
و حضرت یونس ... ... با خشم و ناراحتی،

۲- فَظَنَّ أَنَّ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ

پس گمان کرد که ما بر او سخت نمی گیریم!

۳- فَنَادَىٰ فِي الظُّلْمَةِ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَّ

پس ندا آمد در تاریکی که قطعاً نیست خدایی جز خدا یکتا.

۴- سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

تو پاک و منزهی قطعاً من ..... قطعاً من ..... از ستمکاران هستم

۵- فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْفَمِ

پس دعای او را پذیرفتیم و ..... و نجات دادیم او را از غم

۶- وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ

این چنین نجات می دهیم مومنان را

ج- از صفحه ۳۳۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

فی الارض: در زمین و العاقبه للمتقین: و عاقبت پرهیزگاران

۷- من الثمرات: بر کشت و زرع

۸- از صفحه ۳۳۱ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید. این پیام می گوید پیامبر اکرم برای همه جهانیان و همه مردم رحمت است.

پیام قرآنی

سن:

ترجمه:

آموزش مفاهیم

۱ فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پر نعمت ، ایمان آور دند ، کافر شدند ، آن روز ،
تکذیب کردند ، روزی دهنده ، فرمانروایی ، خوب

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تکذیب کردند	كَذَبُوا بِـ	۶	فرمانروایی	مُلْكٌ	۱
آنها	أُولَئِكَ	۷	آن . روز	يَوْمَئِذٍ	۲
خوارکننده	مُهِينٌ	۸	ایمان آور دند	ءَامَنُوا	۳
نیکو، ... خوب	حَسَنٌ	۹	پر . نعمت	نَعِيمٌ	۴
روزی دهنده	رَازِقٌ	۱۰	کافر شدند	كَفَرُوا	۵

۲ فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- **الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ:**

پس کسانی که ایمان اور دند

فرمان روایی آن روز از برای خداوند است

۲- **وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ:**

در بهشت پر روزی

و کارهای نیکو انجام دادند

۳- **وَكَذَبُوا بِعِيْتَنَا:**

و کسانی که به نشانه های ایمان

و کافر شدند

۴- **فِي سَبِيلِ اللَّهِ:**

در راه خدا

عذاب خوارکننده

۵- **رِزْقًا حَسَنًا:**

بهترین روزی دهنگان

روزی نیکو

انس با قرآن در خانه

- الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۹ تا ۲۳۴ قرآن کریم را بخوانید.
- ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را در مقابل آن بنویسید.

۱- الَّهُ تَرَأَّنَ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ وَمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ

آیا نمی بینی ... خدارا سجده می کند هر کس که آسمان... ها... زمین ... است

وَالشَّمْسُ وَالقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُ وَكَثَيْرٌ مِّنَ النَّاسِ حج، آیه ...
خورشید و ماه و ستارگان و کوهها و درخت بسیاری از انسانها و نیز ... و ... و ... و ... و جنیندگان و ... :

۲- إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءامَنُوا حج، آیه ...

قطعا . جدا دفاع می کند . از . کسانی .. که ایمان آوردند

۳- وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ حج، آیه ...

و قطعا . خدا . پریاری ... انها . توانا است.

۴- فَالَّذِينَ ءامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیکو انجام داده اند

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ حج، آیه ...

برای انها آمرزش و ... روزی ارزشمندی است.

ج- از صفحه ۲۳۷ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

قال رب : پروردگار گفت **۲- الْقَوْمُ الظَّالِمِينَ**: قوم ستگر **۴- مَرْ رَبَّکُمْ** : پروردگارتان دستورداد

د- از صفحه ۲۳۹ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره اینکه خداوند بهترین روزی دهنده است، انتخاب کنید.

پیام قرآنی

من:

ترجمه:

درس دوازدهم

آموزش مقاهم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

به پا دارید ، پردازید ، رکوع کنید ، سجده کنید ، یاور ، سرپرست

معنا	کلمه	ردیف
به پا دارید	أَقِيمُوا	۵
پردازید	أَتُوا	۶
سرپرست	مُولَى	۷
یاور	تَصْيِيرٌ	۸

معنا	کلمه	ردیف
رکوع کنید	إِرْكَعُوا	۱
سجده کنید	أَسْجُدُوا	۲
انجام دهید	إِفْعَلُوا	۳
چه خوب است	يَعْمَ	۴

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- وَاعْبُدُوا رَبّکُمْ :

و عبادت کنید پروردگارتان را

۲- أَقِيمُوا الصَّلَاةَ :

به پادارید نماز را

۳- هُوَمَوْلَانُکُمْ :

او سرپرست شماست

۴- وَنِعْمَ التَّصْيِيرُ :

و چه خوب یاوری است

۱- إِرْكَعُوا وَاسْجُدُوا :

رکوع کنید و سجده کنید

۲- وَافْعَلُوا الْخَيْرَ :

و انجام دهید کارهای نیک

۳- إِاتُوا الزَّكَوْةَ :

پردازید زکات را

۴- فَنِعَمَ الْمَوْلَى :

بس چه خوب سرپرستی است

انس با قرآن در خانه

الف. خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۴۵ تا ۳۴۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب. ترجمه این آیه و عبارات پایانی سوره حج را کامل کنید.

۱- يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ

ای کسانی که ایمان آوردید رکوع کنید و سجده کنید و عبادت کنید پروردگار را

۲- وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۷۷

وانجام دهید کارهای نیک قطعاً شما موفق و رستگار شوید.

۳- فَاقِمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكُوَةَ

پس .... به ... پا ... دارید ... نهاد ... را ... و ... بپردازید ... زکات را

۴- وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَانِكُمْ

و تمسک بجوید ... به ... خدا ... که ... او ... سرپرست شماست

۵- فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۷۸

پس چه خوب سرپرستی است ... و ... چه خوب یاوری است

ج. از صفحه ۳۴۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

و اكتب لنا : ونوشت برای ما **الذين تتبعون** : کسانی که پیروی میکنند

۳-

کل شیء : همه چیز

د. از صفحه ۳۴۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره رستگاری و موفقیت مؤمنان انتخاب کنید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

آموزش مفاهیم

• فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بیاورید.

مهربانان ، خلق کردیم ، رحم و مهربانی کن

معنا	کلمه	ردیف
بیامرز	اغفر	۴
ارحم رحم و مهربانی کن	راجمین	۵
مهربانان		۶

معنا	کلمه	ردیف
خلق کردیم ... ، آفریدیم	خلقنا	۱
فرمانروای	ملک	۲
ارزشمند، گران قدر	کریم	۳

• فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- الْمَلِكُ الْحَقُّ :
فرمانروای حق

۴- حَيْرُ الرَّاحِمِينَ :
بهترین مهربانان

۱- خَلَقْنَاكُمْ :
خلق کردیم شما را

۳- رَبُّ اغْفِرْ :
پروردگارا بیامرز

۱- رَبُّ - یا رَبِّ، یا رَبِّی : ای پروردگار من، پروردگار ا-

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۶ تا ۲۴۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را، مقابل آن بنویسید.

۱- وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمْتَثِّلُ

او... کسی ... که زنده می کند و می میراند.

مؤمنون، آیه ...

وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

واز اوست آمد و شد ... و ... ! پس آیا ..... شب و روز تعقل و اندیشه نمیکنید

مؤمنون، آیه ...

۲- وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ

بگو : پروردگارا و ... : ... پناه می برم به. تو از وسوسه های ... شیطانی

مؤمنون : آیه ...

۳- وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِ

و. بگو پروردگارا و بیامرز و رحم و مهرباني کن و توبهترین مهربانانی

ج- از صفحه ۲۴۷ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

والله الاسماء : و برای خدادست آسمانها

والذین کذبوا : و کسانی که تکذیب کردند

۲-

۱-

اولم یتفکروا : آیا انها فکر نکردند؟

در صفحه ۲۴۹ قرآن کریم در دو آیه دعای زیبایی آمده است. در این دعا از خدا می خواهیم که ما را بیامرزد

و مورد لطف و مهربانی بی پایان خود قرار دهد. یکی از آن دو را انتخاب کرده، همراه با ترجمه بنویسید. سعی کنید این آیه را حفظ کرده و در قنوت نماز بخوانید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :